

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της ιστορικής πηγής, να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «[...]ο σημερινός πόλεμος κράτησε παρά πολλά χρόνια και προκάλεσε τόσες συμφορές στην Ελλάδα, όσες δεν είχε ποτέ πάθει σε ανάλογο χρονικό διάστημα.»
- «Ποτέ άλλοτε δεν κυριεύτηκαν και δεν καταστράφηκαν τόσες πολιτείες[...]
- «Σε πολλές, μάλιστα, πολιτείες, αφού καταστράφηκαν, εγκαταστάθηκε καινούριος πληθυσμός.»
- «Ποτέ άλλοτε δεν έγιναν τόσες εξορίες και δεν σκοτώθηκαν τόσοι άνθρωποι, είτε στον πόλεμο είτε σ' εμφυλίουσ παραγμούς.»

Σύνδεση με την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κλασική εποχή (480-323 π.Χ.), Ο Πελοποννησιακός πόλεμος (431-404 π.Χ.)] μπορεί να γίνει ως προς την εξής αναφορά:

- «[...]Ο Πελοποννησιακός πόλεμος ήταν εξοντωτικός ... στη διάρκεια του επόμενου αιώνα[...]

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να αποτυπώνει τις συμφορές-συνέπειες που επέφερε ο Πελοποννησιακός πόλεμος στις εμπλεκόμενες ελληνικές πόλεις.

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της ιστορικής πηγής, να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- «Τον άρχισαν οι Αθηναίοι και οι Πελοποννήσιοι καταγγέλλοντας τις τριαντάχρονες σπονδές τις οποίες είχαν κάνει μετά την επανάσταση της Εύβοιας.»
- «Η πραγματική, βέβαια, αλλά ανομολόγητη αιτία ήταν, καθώς νομίζω, το ότι η μεγάλη ανάπτυξη της Αθήνας φόβισε τους Λακεδαιμόνιους και τους ανάγκασε να πολεμήσουν.»

Σύνδεση με την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κλασική εποχή (480-323 π.Χ.), Ο Πελοποννησιακός πόλεμος (431-404 π.Χ.)] μπορεί να γίνει ως προς τις εξής αναφορές:

- «[...]Οι τοπικές συγκρούσεις μεταξύ των Αθηναίων και των αντιπάλων τους,... που έληξαν με την υπογραφή τριακονταετούς ειρήνης (445 π.Χ.), δεν έδωσαν λύσεις στις διαφορές τους[...]
- «[...]Οι δύο μεγάλες συμμαχίες, δηλαδή η Αθηναϊκή και η Πελοποννησιακή ... οδηγούσαν σε ανοιχτή ρήξη[...]
- «[...]Η αντιπαράθεση ... είχε τις ρίζες της... στις ηγεμονικές τάσεις της Αθήνας[...]

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να καταδεικνύει τη διάκριση ανάμεσα στη βασική αφορμή (διάσπαση τριακονταετών σπονδών) και στην αιτία του πολέμου (αύξηση της δύναμης της Αθήνας-φόβος Λακεδαιμονίων), όπως περιγράφεται από τον Θουκυδίδη.

Συμπληρωματικά, οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να σχολιάσουν κριτικά τη διάκριση την οποία επιχειρεί στο κείμενό του ο Θουκυδίδης, ανάμεσα σε αφορμή και αντικειμενική αιτία του πολέμου. Θετικά μπορεί να εκτιμηθεί ενδεχόμενη αναφορά εκ μέρους των μαθητών/-τριών στη σύνδεση της αντικειμενικής «ανομολόγητης» αιτίας του πολέμου με την περίοδο της Πεντηκονταετίας, οπότε η Αθήνα αναπτύχθηκε σε μεγάλη δύναμη γεγονός που είχε ως συνέπεια την πρόκληση του «φόβου» των Λακεδαιμονίων, εξωθώντας τους στην κήρυξη του πολέμου εναντίον της Αθήνας.